

Dosarul nr. 2ra-799/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. I. Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secrieru, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Cupcea și Rominei Cupcea împotriva lui Ion Burlacu cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea și menținută hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 14 iulie 2017, Valeriu Cupcea și Romina Cupcea au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Burlacu cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că în luna ianuarie 2017, au procurat apartamentul situat în scara X etajul X din str. XXXXX mun. XXXXX.

Au comunicat că odată cu începerea sezonului estival, vecinul Ion Burlacu, proprietarul apartamentului nr. X, care este situat cu două etaje mai sus, la etajul X, din aceiași scară, a conectat aparatul condiționat, amplasat pe peretele exterior al blocului, care lucrează zilnic, non-stop.

Din acel aparat de aer condiționat al cărui furtun are ieșire pe partea exterioară a blocului de locuit, picură permanent apă, direct pe suprafața peretelui exterior al apartamentului lor situat la etajul X.

Au precizat că o porțiune semnificativă din peretele ce vizează partea dreaptă a balconului și o porțiune din peretele bucătăriei apartamentului ce le aparține este permanent udă și vădit afectată de scurgerea continuă, astfel umezeala duce spre

deteriorarea suprafeței peretelui exterior și dezvoltarea mucegaiului, care odată format/apărut poate pătrunde inclusiv în interiorul apartamentului.

Au relatat că în încercarea de a soluționa problema pe cale amiabilă, de câteva ori au discutat cu Ion Burlacu, proprietarul apartamentului situat la etajul X, rugându-l să schimbe dimensiunea furtunului pe unul mai mare, astfel încât apa să se scurgă jos, pe pământ și nu pe perețele apartamentului lor.

Aceeași discuție au purtat-o și cu fiul pârâtului, care locuiește în același apartament cu părinții, dar cu toate acestea, sesizarea și rugămintea lor a rămas fără niciun rezultat, apa continuă să curgă și să umezească perețele din ambele părți, fapt ce a determinat apariția mucegaiului în exterior.

Au evidențiat că despre această problemă a fost înștiințată și administrația asociației de locatari ACC nr. 192 sect. Ciocana, administratorul blocului asistând la discuțiile părților.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 38, 166-167 CPC, art. 14, 1398, 1413 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii, obligarea lui Ion Burlacu să schimbe și/sau să prelungească furtunul aparatului de aer condiționat astfel încât să nu umezească suprafața peretelui blocului, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral în sumă totală de 7 000 de lei, precum și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 5 iunie 2019, Valeriu Cupcea și Romina Cupcea au concretizat pretențiile, menționând că nu mai susțin cerința privind obligarea lui Ion Burlacu să schimbe și/sau să prelungească furtunul aparatului de aer condiționat, în legătură cu îndeplinirea acestei cerințe de către pârât în mod benevol pe parcursul examinării cauzei.

Prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că nu a fost constatată acțiunea ilicită pasibilă de angajare a răspunderii delictuale prin acțiunile pârâtului, în rezultatul căruia lui Valeriu Cupcea și Rominei Cupcea ar fi cauzat prejudiciul material, nefiind confirmat acel fapt că deteriorarea peretelui blocului, a avut loc din cauza amplasării aparatului condiționat și a fost cauzat ca urmare a acțiunilor ilicite ale lui Ion Burlacu.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că lipsește temeiul pentru repararea prejudiciului material, deoarece nu a fost stabilită legătura causală între aparatul de aer condiționat instalat de Ion Burlacu și avarierea peretelui bucătăriei și a balconului la exterior al apartamentului X din str. XXXXX mun. XXXXX, iar alte probe pertinente, care ar confirma că a avut loc deteriorarea peretelui de la apartament în urma acțiunilor lui Ion Burlacu, care ar fi instalat aparatul condiționat incorect, nu au fost prezentate.

De asemenea, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat neîntemeiată și că urmează a fi respinsă și cerința privind repararea prejudiciului moral, or în situația respingerii cerinței de bază nu poate fi admisă o cerință subsecventă acesteia.

La 3 martie 2020, Valeriu Cupcea și Romina Cupcea au declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în limitele cerințelor formulate în cererea concretizată, cu încasarea din contul intimatului a tuturor cheltuielilor suportate.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat probele anexate la dosar, contrar prevederilor art. 117 alin. (2), 118 alin. (3), 130 alin. (2), (4) CPC, acordând arbitrar prioritate unui mijloc de probă, în baza căruia au fost motivate ambele hotărâri judecătorești și anume, raportul de expertiză, fiind respinse nemotivat probele care ar fi contribuit la elucidarea faptelor în ansamblu.

Au subliniat că au fost ignorate complet de către prima instanță și instanța de apel înregistrările audio-video din anii 2017-2019, declarațiile și solicitările scrise depuse de ei prin care au fost sesizate încălcările procedurale și legale admise de expert în cursul desfășurării procedurii de expertiză, precum și absența nemotivată a expertului de la ședințele de judecată, contrar prevederilor art. 154 alin. (4) CPC, în pofida citării acestuia de două ori.

Având în vedere acțiunile întreprinse de Ion Burlacu, în cei 2 ani de desfășurare a procesului, prima instanță a considerat că pretenția privind schimbarea și prelungirea furtunului a fost realizată și exclusă din examinare, dar nu a ținut cont de faptul că intimatul a satisfăcut benevol această pretenție și nu s-a expus în privința compensării (de către Ion Burlacu) a cheltuielilor de judecată suportate de către ei, or anume refuzul intimatului de a prelungi/schimba furtunul respectiv, i-a determinat să se adreseze în instanța de judecată.

Reieșind din prevederile art. 117 alin. (2) și 146 alin. (1), (2) CPC, în cazul în care înregistrările video, prezentate de ei, au fost realizate în mod deschis, într-un spațiu public, cu telefonul lor personal, având ca obiect porțiunea de perete a apartamentului ce le aparține și aparatul de aer condiționat instalat pe peretele blocului, fără a aduce atingere sau a leza vreo persoană fizică sau juridică în mod direct/indirect, au menționat că respingerea acestora de către instanță se consideră a fi neîntemeiată.

Astfel, prin respingerea unui mijloc de probă important pentru elucidarea cauzei, fără o argumentare legală și plauzibilă, instanța riscă de a nu constata pe deplin circumstanțele obiective și legitime care i-au determinat să se adreseze în instanța de judecată.

Prima instanță în argumentarea hotărârii sale a preluat fragmente din referința depusă de intimat în care ultimul a indicat despre un act confirmativ al SRL „Proplus” privind montarea aparatului de aer condiționat.

Așadar, prima instanță nu a ținut cont de solicitarea lor, or dâșii nu au contestat în instanță respectarea cerințelor tehnice de montare a acestui aparat și nici nu au solicitat demontarea acestuia, ci doar au solicitat intimatului schimbarea sau prelungirea furtunului acestui aparat, care fiind de dimensiune scurtă a determinat scurgerea condensului pe perete și respectiv, umezirea continuă a acestuia.

Au remarcat că demersul adresat primei instanțe în baza căruia expertul a fost citat de 2 ori în instanță, menționate suplimentar în cuprinsul cererii de apel, descriu în detaliu încălcările procedurale admise de expertul Anatolie Achimov la 14 septembrie 2018.

Conținutul raportului de expertiză pune la îndoială obiectivitatea și corectitudinea întocmirii acestuia, întrucât la efectuarea expertizei au participat terțe persoane, fără a deține calitatea de expert și fără a fi menționate în raportul de expertiză, așa cum prevede art. 37 alin. (1) din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, iar expertul Anatolie Achimov a admis conștient imixtiunea unui terț, fără drept de a practica activitatea de expert specializat în construcții.

Contrar prevederilor art. 37 alin. (4) din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, raportul conține concluzii imprecise, de genul „nu poate concluziona apariția defectelor” sau că „refuză de a face concluzii”.

La 6 mai 2020, în adresa intimatului Ion Burlacu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 186), fiind recepționată de către intimat la 11 mai 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 187).

La 22 mai 2020, prin intermediul poștei electronice, Ion Burlacu a depus referință la recursul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 9 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 169), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 3 martie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valeriu Cupcea și Romina Cupcea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu